

Naročnina lista: ==
Celo leto . . . K 10.—
Pol leta . . . " 5.—
Četrt leta . . . " 2.50
Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
" 10 vinarjev. "

STRAZA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
popust. . . .
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Novi boji z Rusi.

Avstrijci streljali na francoski podmorski čoln in ga potopili. — Naš podmorski čoln ob-
streljeval francosko admiralsko ladjo. — Rusi se postavili ob rekah Bzura, Ravka, Nida,
Dunajec in Visloka nanovo v bran. — Okoli Przemysla se nadaljujejo boji. — Na Srbskem
bomo začeli kmalu z ofenzivo. — Na francoskem bojišču se francoska ofenziva ponesrečila.

Božič.

Vojska, kakršne še človeštvo ni videlo, v vel-
kanski razsežnost in grozoti, se razvija pred našim
oči. In kuga hodi z njo, in ako bo dolgo trajala,
prišla bo tudi tretja sestra, lakota. Po naših hišah
je vzdihovanje, žalovanje, jokanje. V tem času priha-
jajo k nam božični prazniki.

Z mehko roko nas božajo spomini na pretekla
leta. Ko se je bližal Božič, tedaj so bile vse ceste pol-
ne naglih potovalcev, od vseh strani so prihajali si-
novi, hčere, sorodniki, prijatelji v hiše svojih dra-
gih, da z njimi uživajo božično srečo in božični mir.
Blaženost božičnih praznikov nas je vse prevzemala
z nepremagljivo silo.

In letos? Zaman odpira mamica okno, da bi
njene oči ugledale ljubega sina; zaman se ozira že-
na po cesti, da bi pričakala svojega dragega moža;
zaman čakajo sestrice in bratci, da bi pokazali skrb-
no narejene božične jaslice ljubljenim bratom. Ceste
so prazne, v naših hišah je skrb in žalost. . . . Naši
bratje in možje so ali na bojnih poljih ali v bolnišni-
cah ali v grobovih.

Naše duše vzdihujejo po miru. Božični spev:
Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki
so svete volje! nam letos ni samo slavospev, ampak
izraz najglobljih želj, najiskrenejših molitev. Sedaj
vemo, kaj je mir, sedaj ga znamo ceniti, in zato je
kopnenje po njem tem silnejše.

Toda pravega miru prosimo od Vsemogočnega
za našo domovino, ne trhlega, gnilega miru. Sovraž-

niki, ki so nam usilili boj, morajo spoznati prost-
voljno ali prisiljeno, da so nam delali krivico in da
jo morajo v celem obsegu popraviti. Dokler niso do
tega pripravljeni, ni upanja, da bi napočila doba za-
nesljivega trajnega miru. Prostovoljno morajo to spozna-
ti ali prisiljeni z orožjem! V tem smislu kipijo naše
molitve do neba.

In da bomo uslišani, je treba, da sami sklene-
mo najprej mir z našim Bogom, da mu ne nasprotu-
jemo v svojih dejanjih, mislih in besedah, ampak da
mu udano služimo ter mu izkazujemo čast in slavo.
Slava Bogu na višavah, to je dolžnost za nas, in ako
smo to izpolnili, potem bodo nam tudi nebesa odgovo-
rila po angeljih: Mir ljudem na zemlji, ki so svete
volje!

Vatikan v ospredju.

Geneva, dne 22. decembra.

List „Journal de Genève“ objavlja poročilo iz
Rima, ki pravi, da dela trosporazum krčevite posku-
se, da bi si zopet pridobil izgubljeni upliv pri Vati-
kanu, toda vsi poskusi so brezuspešni.

Prihod angleškega poslanika Howarda en dan
pozneje po prihodu nemškega poslanika kneza Bülo-
wa se smatra kot slaba šahovna poteza. Anglija hoče
izvršiti vse predpriprave za francoski konkordat, kaj-
ti Pariz in francoski parlament sta še zelo neodjen-
ljiva in se ne moreta neposredno pogajati z Vatika-
nom. Upliv Avstrije in Nemčije je še mnogo preve-
lik. Trosporazum ne bo dosegel ničesar, k večjemu
majhno zadoščenje, kakor zadnjič osebno čestitko pa-
peža na predsednika francoske ljudovlade, Poincaréja.

Drugače pa je v istini. Takoj onkraj bogatega
Urala se odpre velikanska sibirski planota ob Obi
in njenih silovitih pritokih. V tem delu je Sibirija že
prava planjava, kjer se popenja čez njo le tu pa tam
kak holmec ali hribček. Drugačen je pa svet onstran
Tunguske, hribovit in celo gorat kraj, ki postaja še
tem bolj hribovit in tem bolj gorat, čim več je od Je-
nižeja oddaljen. Ta svet, ki se razteza preko 30 sto-
pinj, ali tako daleč, kakor je od Hammerfesta, naj-
bolj proti severu ležečega evropskega mesta pa do
Carigrada, zove se zapadna Sibirija.

Ob bregovih severnega ledenega morja prič-
ši, se vzdiguje svet proti jugu bolj in bolj. Ti brego-
vi in pokrajine do polarnega kroga so vsaj sedaj za
človečanstvo brez veljave, ker so v večni sneg in led
vkovane. A takoj pod polarnim krogom se prične po
malem sibirski gozd, ki se glade divjosti in impozant-
nosti v nekem oziru lahko skuša z ameriškimi
pragozdi. Ko so zašli Rusi prvokrat vanj, so si mo-
rali s sekiro v roki pot skozi delati. Res, v sibirskem
pragozdu ne rasto po 30 m visoki drevesni velikani,
kakor po misisipskih ravninah, a očem in sreč ugaja
bolj. Dr. Finseh, ki je prepotoval leta 1876 vso Sibi-
rijo, trdi, da spominjajo sibirski gozdi s svojim spo-
mladi in po letu s pisanim cvetjem posutim grmov-
jem, z gostimi šumami visokih vrh, s svojimi maroga-
stimi brezami in vitkimi topoli, z dišečimi smrekami
in temnimi jelkami na velikanski park, ki bi ga tako
lepo in mišavo ne znal izumiti najspretnjši vrtnar.
Od evropskih gozdov loči se v tem, da je pri tleh ta
gozd kakor ščet, koder je brez sekire nemogoče dalje
priti. Trgovina z lesom iz teh gozdov je že obogatila
marsikaterega podjetnika.

Ti pragozdi so stanovališča neštevilnih živalij
kožuharjev, zaradi katerih so se Rusi baš podali v ta
takrat popolnoma nepoznani svet. Sibirski lovci za-
sledujejo tu neštevilne jate medvedov, lisic, sobolov,
kun, hermelinov, veveric itd. Tu mrgoli vse polno je-

Boj za kalifat.

Dr. — a—. Z mešanimi čustvi vojuje Anglija
vojsko s Turčijo. Ne moremo si misliti, da bi Angli-
ja resno želela zmago ruskemu brodogradu v Dardane-
lah ali ruskemu orožju na kavkaških bojiščih. V in-
teresu Anglije je, da ostanejo ruske bojne ladje še
nadalje zaprte v Črnem morju in ne ogrožajo angleš-
ke morske poti v Indijo in angleške premoči v Sredo-
zemskem morju. Še manj pa bi se morda Anglija ve-
selila, ako bi Rusija zmagala na Kavkazu ter dobila
prosto pot v Malo Azijo in Perzijo. Stari testament
ruske diplomacije, ki ga je sprejela od Petra Velike-
ga, je: „Nobena prilika se ne sme zamuditi, da se
vojskujemo s Perzijo, da pospešimo njen propad in
pridemo do Perzijskega zaliva!“ Ruski dvorec se
s silno močjo zaganja v višine, da bi si priboril ne-
oviran in prost polet do morja, ki je celo leto brez lo-
du. V prvi vrsti bi mu prijal Perzijski zaliv, potem
prehod skozi Dardanele in če že tudi drugače ni mo-
goče, tudi prosta pot skozi Malo Azijo do Sredozem-
skega morja. Ne bomo se motili, da je v turško-rus-
kih bojih simpatija angleške diplomacije odločno na
turški strani.

Drugače je seveda v lastnem boju Angležev s
Turčijo! Čeprav se lahko tudi okoli Afrike prispe v
Indijo, vendar naravna in najkrajša pot je Gibral-
tar—Malta—Sues. Sueški prekop pa Angliji štiti sa-
mo posest Egipta. Rohrbach izvaja v knjigi „Die Bag-
dadbahn“: „England kann angegriffen und tödtlich
verwundet werden einzig an einer Stelle — in Ae-
gypten — und Aegypten ist ein Preis, der es der
Türkei sehr wohl rätlich erscheinen lassen könnte,
das Risiko auf sich zu nehmen, ihren Platz an der
Seite Deutschlands in einem Krieg mit Deutschland
zu nehmen.“ To se je sedaj v istini zgodilo in sicer

lenov in srn, v Altafu mošusev, antilop in drugih ži-
valij, ki se podajajo po letu od tod proti severu na
pašo.

Različni od teh gozdov so altajski kraji. Lep-
ših, bolj romantičnih krajev, kakor so oni v Trans-
baikalskem, ne nahaja se skoro nikjer drugje, ne v
Evropi, celo v Severni Ameriki ne. Raznovrstno se
menjajo gore z dolinami, in temu še pridenite košato
hoholjajočo vegetacijo, ki pregrinja gore in doline z
težkim pisanim prtom. Tabune in jurte (koče sibir-
skih narodov) razmetane so bicarno po deželi; tu se
pasejo ovce, tam ženejo čredo velblodov napajati, tam
zopet jezdi krdele Burjatovi s svileni obleko opravlje-
nih h kakih veselici ali svečanosti.

V novejših časih se je vnela kaj živa trgovina
s sibirskim tudi za tesanje ladij pripravnim lesom.
Iz zapadne Sibirije jel se je les v poslednjih desetih
ali dvajsetih letih o gorkih poletjih celo v Evropo iz-
važati, če so se bregovi severnega morja iznebili le-
denih skladov. Že leta 1868 se je vozilo po Obi štiri-
deset parobrodov, ki so poleg žita prevažali tudi še
les.

Odkod pa je žito v Sibiriji?

Imenovani gozdi, ki se prične kmalu pod po-
larnim krogom, segajo po sredi Sibirije od Urala do
Kamčatke. Vobče je ta gozdnati pas kakih 100 milj
širok. Na njegovi južni meji pa se prične rodovitna
in deloma obdelana zemlja, ki spremlja gozde do iz-
točnega Tihega morja. Na tem kakih 60—80 milj ši-
rokem poljedelskem pasu, ki je pogrnjen po južni Si-
biriji, leže največja sirska mesta; od tod se vleče
trgovska pot od Japana in Kitajskega do Moskve in
Petrograda. Neizrečeno je rodovitna ta svet. Prst je
črna in mehka, 3 do 4 čevlje debela, ter nosi petnaj-
steri do dvajseti sad. Osem do deset let je ni treba
gnojiti, in zlasti ob rekah in potokih ponaša se polje-
delstvo neverjetno dobro. Tu sem vro Rusi že več let
in tudi drugim diši sibirsko žito. Ni ga mesta ali pa

LISTEK.

Sibirija.

Odlomki iz spisa J. Verhovca.

Sibirijo je treba samo imenovati, da prešine
mrzel strah človeku mozek in drob. Ta strah se nam
je vcepil že v otroških letih v našo domišljijo. Kadar
slišimo ime Sibirija, mislimo hipno na neznanski mrz
in na ruske politične pregnance, katere nam slikajo
tako pogosto ruski pisatelji, kako jim je uradniška
krutost potisnila romarsko palico v pest ter jih pah-
nila čez evropske meje v divji sibirski svet. Vpraša-
nje pa je, ali je naša predstava o Sibiriji pravilna.
Odgovor na to vprašanje nas zanima tem bolj, ker
vemo, da se nahajajo mnogi Slovenci in dru-
gi Avstrijci sedaj kot ujetniki v Sibiriji.

Govoreč o Sibiriji, je treba delati med posame-
znimi njenimi deli razliko. Ob severnem ledenem mo-
rju ležeče pokrajine so istinito žalosten svet, a Sibi-
rija je velikanski kos zemlje, ki je za štiri avstro o-
grske krone večji kot vsa Evropa. Severne sirske
obali so le majhen nje del. Drugačna pa je srednja
in južna Sibirija, ki sega do Tianšana in altajskega
pogorja. Dosedanje pripovedi in pravljice o Sibiriji
so trosili po evropskem svetu zgolj ljudje, ki so z U-
rala doli z daljevidom gledali vanjo, ali pa še more-
biti to ne. Pri zapadnih narodih je ostal Sibiriji ta
glas do poslednjih let, češ, da je vsa Sibirija nepre-
merljiva planjava, smradljiva mlakuža in močvirje,
kjer bi bil človek v zadregi, najti spomladi ali po le-
tu, kadar se prične to otajevati in sneg kopniti, le
prostorček, kamor bi lahko stopil brez strahu, da bi
se vanj do vratu ne udril. Tako pravijo, da je neki
Sibirija po letu, po zimi pa je že itak vse zmrzlo in
trdo kot rog.

celo v času, ko Turčija ne more dobiti od Nemčije potom Berolin—Dunaj—Carigrad—Melka vojaške pomoči, da bi lahko z imponantno močjo nastopila pri Akabi. Nemčija ji je sedaj lahko dala le nekaj častnikov, sicer pa je Turčija navezana na lastno moč.

Anglija ima skozi Sueški prekop najkrajšo pot do Indije, ki ji ustvarja svetovno kolonijalno moč. Ob enem, in to je eminentna življenjska potreba Anglije, dobiva tretjino svojega uvoza, potom Sueškega prekopa. Toda še važnejši se nam zdi tretji razlog, s kojega je Angliji posest Egipta neprecenljive vrednosti. Ideal Anglije je, da ustanovi v Egiptu za muslimski svet kalifat in si tako pridobi tudi v verskem oziru nadvlado nad mohamedani.

Ni Turčija, ampak Anglija je ona država, ki združuje v svojih mejah največ pripadnikov islama. Anglija je največja muslimska država. Pod angleško krono živi v Aziji in Afriki 90 milijonov mohamedanov; za njo pride Nizozemska s 30, in še le potem Turčija s 24 milijoni mohamedanov.

Angleži argumentirajo: Osmanska dinastija si je s krivico prisvojila leta 1517 kalifovo čast, zato je tudi njeno vodstvo vsega mohamedanskega sveta krivično in neopravičeno. Vrh tega je skrajno kvarno, ako so kalifi ob enem svetni vladarji, ki se opirajo na bajonete. Kalifska čast je s tem izpostavljena nevarnosti, da se dviga in pada, kakor svetna moč kalifov. Bilo bi torej najbolje, ako se kalifat vrne v svoje prejšnje mesto in dobi zopet prvotno, čisto cerveno obliko. Vendar tudi Anglija uvida, da pri sedanjih razmerah Mekka ne more postati sedež kalifata. Arabci so preveč razdeljeni in brez moči. Po angleškem prepričanju bi bilo torej edino le mesto Kaira, pripraven sedež za kalifat brez svetne moči, v njegovi cerkveni čistosti. Kaira je staro središče mohamedanske vede in znanosti in bi naj postala sedaj tudi sedež mohamedanskega Vatikana. Egipt bi potem postal brezdvomno tudi kmalu gospodar Hedsehe in Yemena, to se pravi z drugimi besedami, Medine in Mekke. In tako bi Anglija imela pod svojim okriljem ves mohamedanski svet, najprej cerkveno, polagoma — to je vsaj njen cilj — pa tudi politično.

Le ako presodimo razmere iz vseh strani, bomo sedanjí vojni spopad med Turčijo in Anglijo prav razumeli. Razumeli bomo tudi, zakaj se zavedna nemška javnost za ta boj toliko zanima. Tudi v Egiptu se lahko zada Angliji smrtni udarec. To Nemčija dobro ve, zato smo tudi prepričani, da gre Turčija ravno v boj proti Egiptu dobro in vestno pripravljena po nemških častnikih.

Dr. M. S. je v vašem listu pisal o džihadu, o proglašitvi svete vojske, ter rekel, da že stoletja džihad ni bil proglašen. Iz naših izvajanj bo postalo razumljivo, zakaj je ravno sedaj proglašil carigradski kalif sveto vojsko. Gre se za kalifat ali v Carigradu ali v Kairi. Turčija se bori za svoj obstoj v vsakem oziru.

Mi ne verjamemo, da bo ravno v Egiptu proglašitev svete vojske učinkovala. Drugod menda že bolj, v Egiptu manj, kajti Anglija je s svojo spretno diplomacijo znala doseči, da je Kaira bila zadnji čas ognjišče egiptskega nacionalizma, ki je sanjal o Velikem Egiptu, zavetišče panislamskega gibanja (v angleškem smislu) ter zatočišče staroturkov, koje so Angleži posebno radi videli v Kairi, ker so neturškim mohamedanom pripovedovali, kako koprní mladoturški pokret po nadvladi čez ves izlam.

večjega kraja v Sibiriji, kjer ne naletiš na eno ali še več nemških družin. In dobro se jim godi. Okoli večjih sibirskih mest so vsi prebivalci bogataši. Oficijski izkaz sibirskega statističnega odseka javlja, da je mnogo Sibircev, ki imajo po 1000 konj, 600 do 800 goved in 2000 ovac.

Kadar se je polje utrudilo, popusti ga sibirski kmet, da ga plevel zaraste čez in čez, a on obseje še nerabljeni svet. Saj ga je obilo. Okoli Tobolska, in Krasnojarskega ter Tomske raste vse evropsko žito. V juliju in avgustu zaživi nepregledna planjava v krasnem pisanem cvetu, po velikanskih njivah pa rumeni pšenica, rž, ječmen, oves, prosa, ajda, mak itd. Tudi dišečih sadežev ne manjka. Nekateri sibirski kmetje obsejejo več oralov zemlje s timjanom, janežem, pelinom itd. V amurski provinciji na primer je poletje tako gorko, da dozore breskve, najslastnejše hruške in žlahtno grozdje. Sadje je tu tako sladko, da se od soka prsti sprejemajo, in trava zraste čez dva metra visoka. Okolica semipalatinska se zove: „sibirska Italija“, kjer raste breskve in okusna divja jabolka.

Med Obo in Irlišem ležečo planjavo Baraba zove Middelendorf naj srečnejši prostorček na zemlji. — „Očaran vsled nepremerljivih krasnih travnikov in bogatega polja, zaklical sem vaščanom, ki so me prijazno sprejeli, da so naj srečnejši ljudje pod milim solncem, ker smejo v takem raju stanovati.“ Njegovega vprašanja, ali nimajo morebiti vkljub temu vendar kakih teženj, odgovorili so: „Mi ne moremo vsega pod plug in koso spraviti. Pridita ti in tvoj sin k nam, naselita se pri nas in dali vama bomo zemlje in kar vama boše sicer treba, kolikor bodeš le si želela!“

Trava ob rekah je tako visoka, da se njeno latje jedva doseže. Sredi teh bogatih travnikov stoji tu pa tam raztreseno 3—4 stopinj visoko vrbje. Dalje od

Prestolonaslednik obiskal Bukovino.

Dorna-Watra, dne 21. decembra.

Prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef je za 3 dni obiskal Bukovino. Prebivalstvo je nadvojvodo povsod, kjer je potoval, viharno pozdravljalo. V kraju Kimpolung je domoljubno ljudstvo priredilo v čast visokemu potniku bakljado. Ko je došel prestolonaslednik na postajo Dorna-Watra, so ga tam čakala številna odposlanstva mnogih občin južnega dela Bukovine. Prestolonaslednika je pozdravil rumunski kmet župan Forfota, kateri je v imenu prebivalstva izrazil nadvojvodi udanost bukovinskega prebivalstva napram cesarski hiši in Avstriji. Nadvojvoda se je nato delj časa pogovarjal z ljudmi. Pozneje je sprejel zastopnike bukovinskih deželnih oblastnij in občin. Napram čerňoviškemu podžupanu dr. Popoviciju je izjavil visoki gost, da ga izredno veseli domoljubnost bukovinskega prebivalstva. Vse to ga je tako visoko razveselilo, da mu bodo trenutki bivanja ostali nepozabni. Iz Bukovine je prestolonaslednik odpotoval na Sedmograško, kjer je bil zopet preprijazno sprejet. Obiskal je komitat Bistrica, od koder se je z dvornim vlakom odpeljal nazaj na svoje mesto.

General Konrad ni proti Italiji.

Iz vojnega časnikarskega urada, dne 22. decembra.

Zastopnik italijanskega lista „Corriera della Sera“ je imel pogovor z načelnikom avstrijskega generalnega štaba, Konradom, kateri mu je med drugim sledeče izjavil: „Glavno bojišče je za nas Poljsko in Galicija. Tamkaj bo padla odločitev. Srbija je le postranska zadeva, koje rešitev bo padla tudi na severu.“

Napram zastopniku lista „Corriera d'Italia“ je rekel general Konrad, da se mu je očitalo, da uganja vojaško politiko, ki je sovražna Italiji. To ni res. Stori sem le svojo dolžnost kot načelnik avstrijskega generalnega štaba, s tem, da sem dobro zavaroval vse meje naše države. Naši armadi popolnoma zaupam, kajti pokazalo se je, da se čutijo vsa ljudstva kot en narod, kadar jih cesar pozove na branik domovine.

Trije severni kralji se posvetujejo.

Kralji treh severnih držav: Danske, Švedske in Norveške, so se zbrali v švedskem mestu Malmö, da se posvetujejo, kako se je njih državam zadržati v sedanjí svetovni vojski. Švedski kralj Gustav je povdarjal, da je najbolje, ako ostanejo severne države nepristranske. Norveški kralj Hakon in danski kralj Kristijan sta mu pritrdila. Sestanek, ki je vzbudil posebno na Aggleškem in Nemškem izredno veliko pozornost, se je končal dne 19. decembra. Angleži in pa Nemci vabijo severne kralje ob svojo stran, ki pa ostanejo, kakor je posvetovanje dokazalo, za sedaj nepristranski.

rek utone človek v gosti travi, a jedva tretjina tega bilja je prava trava; kajti tu poganjajo najraznovrstnejša visoka zelišča, ki so z nekim slakom tako gosto prepletena, da mora človek po kakih 100 težavnih korakih odjenjati od nadaljnjé hoje ter se po napravljem tiru vrniti iz te goščave. Kjer pa se mogoče se skloniti z glavo čez to rastlinstvo, zagledajo se v daljavi po travnikih raztrošeni manjši in večji gozdčiči. A poleg rodovitnega polja, dragocene kožuho-vine in obilnosti rib je blagoslovljena Sibirija z rudninskimi zakladi, kakoršnih nima nobena dežela celega sveta. Bogati oboji sibirskih rudnikov so že privabili obilo ljudstva semkaj v gozdne samote. Mesta ne rasto dosti drugače, kakor v Združenih državah severoameriških. O mestu Ropalu na primer ni bilo pred 40 leti ne duha ne sluha. Le en piquet kozakov je ležal tam, sedaj je za trgovino eno najvažnejših mest. Kjer so se zasledili bogati rudniki, razvila se je delavnost, kakoršna je bila v Sibiriji do sedaj nepoznata.

Odveč bi bilo, vse sibirske zaklade posamezno naštevati, ker njihova obilost je obče znana; omeni pa se naj, da se nahaja v Altaju, v južni Sibiriji torej, največja zaloga premoga na svetu v zvezi z veliko množico raznih kovin. V razvitku modernih narodov pokazal se je zanimiv slučaj, kako zelo je njihovo bogatstvo odvisno od premoga. Doživeli so to le Angleži, ki jim je narava poskrbela v zvezi z železno in drugo rudo bogate premogove zaklade. Doživeli so to Amerikanci; ravno v onih krajih, kjer so tu najbogatejši premogovi zakladi, razvila se je industrija, razcevela so se najbogatejša, največja mesta. Nasproti pa čutijo na primer na Laškem, kjer premoga ni, da svoje industrije in s tem narodnega blagostanja ne morejo potisniti na tako stopinjo, kakor store to drugi narodi. Sibiriji, ki ima največjo zalogo premoga na svetu, sme se že sedaj najlepša bodočnost obetati.

Zanimiv pogovor z nemškim admiralom.

Berolin, dne 21. decembra.

Državni tajnik nemške mornarice, veliki admiral pl. Tirpitz, je dovolil berlinskemu zastopniku lista „United Press“ (Amerika), da ga je smel obiskati in se pogovarjati z njim o vojnem položaju. Tirpitz je govoril o možnosti, da more Nemčija s podmorskimi čolni napovedati vojsko vsem sovražnim trgovskim ladjam, kar je utemeljeval na sledeči način: Anglija nas hoče izstradati. Mi moremo storiti isto. Vsako angleško ali drugo sovražno trgovsko ladjo, ki bi se bližala angleški morski obali, lahko napadejo nemški podmorski čolni s torpedi in na ta način odrežemo Angliji dovoz živil. Na vprašanje: „Ali ima Nemčija dovolj podmorskih čolnov, da bi mogla z njimi oblegati angleško morsko obalo?“ je Tirpitz odgovoril: „Da, Nemčija ima mnogo več podmorskih čolnov in so tudi mnogo večji, kakor Anglija.“

Pl. Tirpitz je v nadaljnjem razgovoru omenjal vzroke in pričetek vojske. Rekel je, da hoče Anglija obdržati zaradi tega svojo nadvlado na morju, da izvršuje lahko pomorske rope, nasilnosti na suhem in roparstva v vseh delih sveta.

Glede vprašanja o pomoči Japonske se je izrazil pl. Tirpitz sledeče: Dam Vam zagotovilo, da ne bo Nemčija nikoli zapustila belokožcev. Japonska si bo podjarmila Kitajsko in bo njene milijone vojaško izvežbala. Amerika se bo morala čuvati in s pazljivim očesom zasledovati vse dogodke. Japonski admiral Togo je rekel nekoč nekemu Evropejcu: Prihodnja vojska bo splošna evropska vojska in potem bo prišlo do velike borbe med mojim in Vašim ljudskim plemenom.

Tirpitz je mnenja, da bi pomenilo veleizdajstvo belega ljudskega plemena, če bi se poklicalo v sedanjí borbi Japonce na pomoč. Prostočasno je priznal, da ga je padeč Tsingtau-a zelo dirnil. Ne more si pa razlagati, kako more Amerika mirno gledati na delovanje Japoncev v Tihem morju in da noče spoznati resnih zapletljajev, v katere bo prišla Amerika v prav bližnji bodočnosti. Izrazil je mnenje, da ne more spraviti v zmoto nikogar dejstvo, da je prepustila Japonska otoke v Tihem morju Avstraliji.

Nato se je pogovor zopet zasukal na vojsko in zastopnik ameriškega časopisa „United Press“ je postavil vprašanje, kako dolgo utegne trajati sedanja vojska.

Pl. Tirpitz je odgovoril: To je odvisno od Anglije. Govori se, da se hoče Anglija vojskovati do skrajnosti. Če namerava Anglija vstrajati na tem stalšču, ji lahko služimo, toda že se slišijo glasovi, ki izražajo upanje, da se bo Anglija spametovala.

Zastopnik je vprašal nadalje: „Kako bo učinkovala Kitchenerjeva milijonska armada na potek vojske?“

Tirpitz je odgovoril: Nemčija ni vsled Kitchenerjeve milijonske armade prav nič vznemirjena, kajti tudi ona ima več milijonov popolnoma sposobnih ljudi, ki jih tudi lahko pokliče pod orožje.

Zastopnik časopisa je rekel nato, da je izvedel iz drugih virov, da gradi Nemčija 40 novih podmorskih čolnov velikega 900tonskega tipa. Nato je vprašal, če se bo nemško vojno brodovje spustilo v bitko z angleškim.

Tirpitz je odgovoril: Prav gotovo, če nam bodo Angleži le nudili priložnost za bitko.

Po Evropi se je razširila misel, da žive v Sibiriji zgolj ljudje na najnižji stopinji omike, da so njihova stanovanja bolj živalskim brlogom, nego hišam podobna. Da Jakuti, Tunguzi, Samojedi, Čukči itd. ne žive po salonih ter ne stopajo po parketih, to je res, ali zavoljo tega pač še ni vsa Sibirija ledena in divja samota! Norveški potnik profesor Kristof Hansteen piše o Sibircih, da so zelo snažni ljudje. Njihova stanovanja so v pravem pomenu besede izrezljana. Z velikimi noži strgajo tla in stene, okna in klopi, tako da so vedno novim podobne. V neki sibirski in sicer kmečki hiši je videl kuhinjska tla z volnatimi prti pregrnjena; klopi in mize so bile postrgane in tako bele, da njegov sluga ni smel v kuhinji posode za čaj čediti, ampak zunaj na dvorišču. Gospodinja, pri kateri sta Hansteen in njegov sluga stanovala, zapazila je bila enkrat, da se je na hodniku pred Hansteenovo sobo nekotliko čaja polilo. Pokazala je rujavo pego na tleh Hansteenu ter zahtevala, naj se takoj postrže; sluga pa je moral odslej mašino za čaj vedno v neki večji posodi v sobo nositi, da ne bi se kaj takega vnovič pripetilo.

Razvoj sibirskih mest zadržuje za sedaj še mrženje, ki ga kažejo Sibirčanje do rokodelstva. Z njim se ne marajo ukvarjati. Kuhinjska posoda, kose, je kleno orodje, žreblji, lesena posoda, celo žlice se iz daljnjih krajev, celo iz Evrope prinašajo. Le v Baranulu na primer iztakneš med mestjani tu pa tam kakega tesarja, krznarja ali strojarja, težje že mizarja, zlasti težko pa čevljarja ali krojača itd. A ne sme se misliti, da je morebiti sibirski kmet za rokodelstvo nesposoben; ne, celo dokaj spreten je. Nemški učenjak Cotta je opazoval na svojem potovanju po Sibiriji, kako čudovito spreten, vstražen in neutrudljiv je tam ruski kmet. On pravi, da si gradi Sibirčan svojo leseno kočjo kaj lično in okusno sam, ne da bi se kedaj učil tesarstva.

(Konec prihodnjš.)

Končno vprašuje: „Ali je kaj resnice na tem, da se pripravljajo nemški zrakoplovi za napad na Anglijo?“

Odgovor: Mislim, da bi bil lov nemških podmorskih čolnov na angleške trgovske ladje mnogo uspešnejši.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 23. decembra.

Rusi so svoje umikanje kmalu ustavili in začeli so se novi boji na severnem Poljskem ob Bzuri in Ravki, na južnem Poljskem ob Nidici in v Galiciji ob Dunajecu in Visloki. Toda ni še jasno, ali so se Rusi postavili z vso svojo močjo nanovo v bran, ali pa samo z nekaterimi četami, da ščitijo umikanje in razvrščenje ruskih glavnih čet v novih prostorih. Čim bolj velika je armada, tem bolj počasno je umikanje in novo razvrščenje, ako se hoče doseči, da ne pridejo čete, artilerijske in municijske kolone ter proviantni treni v nered. Tudi, ko sme se mi in Nemci umikali proti Varti in Krakovu, so močna krčila branila z napadanjem naše umikanje, da se je lahko izvršilo strogo po načrtu. Toda kmalu se vendar le mora pokazati, kateremu namenu li služi sedanje rusko ustavljanje na črti Bzura-Ravka-Nida-Dunajec-Visloka.

Kraji na Poljskem, kjer so prej stali Rusi in sedaj Avstriji ter Nemci, so vsled srčnih bojev strašno opustošeni. Živeža ni nobenega več in ljudje istinito umirajo od lakote.

Przemyslska posadka se tudi tokrat izborno drži. Nprestano dela izpače ter tako moti Ruse v njihovih operacijah, ki so ravno v tem ozemlju za nje sedaj posebne važnosti.

V izhodnih Karpatih se še vedno nahajajo Rusi, toda naši jim stopajo z dobrim uspehom nasproti.

Boji na Poljskem.

Milan, 23. decembra.

Milanskemu „Seccolo“ se poroča iz Petrograda: Velika bitka na levem bregu Visle se nadaljuje brez prenehanja. Bije se na celi črti od Bzure in Ravke do Nide. Posebno vroči so boji med Sochaczewim in Skiernivicami. Opustošenje zasedenega ozemlja na Poljskem je nepopisno. V večini krajev manjkajo že najpotrebnejša živila in ljudje umirajo od glada. Na srednjem Poljskem so naše in nemške čete potisnile Ruse do železniške črte Tomašev-Konsk. Na južnem Poljskem se je ustavil sovražnik ob reki Nida.

Boji v Galiciji.

Dunaj, 23. decembra.

Na spodnjem toku Dunajeca se bije huda bitka. Odločitev še ni padla. Pri Tuhovu, v Biala-dolini, se naša bojna črta upogne proti severozahodu in se nadaljuje čez Jaslo-Krosno v isti smeri. Rusi nam stojijo v velikem številu nasproti, tako da se vrši naše prodiranje le med neprestanimi srčnimi boji. Toda ker na celi črti prodiramo, je sedaj ta, sedaj oni del bojne črte bolj razbremenjen, in uspehi na eni točki upliva na celo bojno črto. Če še tudi boji niso končani, vendar ne smemo pozabiti na dejstvo, da zasledujemo premaganega sovražnika.

Boji z Rusi na celi črti.

Dunaj, 23. decembra.

Na ruskem bojišču je nemška armada v prostoru med izlivom reke Bzura in mestom Tomašov na črti, dolgi 100 km, v ofenzivi proti močnim, ruskim postojankam, ki stoje na izhodnem bregu reke Bzure in Ravke. Za najvažnejše prehode čez ti dve reki pri mestih Broechov, Sochaczew, Balinov, Ruda (izhodno od Skiernivice) in Rava se boji nadaljujejo z največjo srčnostjo. Posamezni prehodi so že v posesti nemške armade. Hudi ruski protinapadi so bili krepko odbiti. Domneva se, da bo močan pritisk nemške armade v tem prostoru privedel do važnih odločitev.

Na Srednjem Poljskem je avstrijska armada z oddelki nemške armade, s kojimi se je združila, ko je pri Tomašovem, Sečlejevem in Przedborzem prekorčila reko Pilico, napadla ruske postojanke na izhodnem bregu rek Pilica in Czarna. Močne ruske čete se sedaj pošiljajo čez Novo Miasło, Pilico v smeri proti severu čez Opoczno. Radi teh novih ruskih ojačenj še čaka avstrijska armada, kako se bodo bodoči dogodki razvili.

Na Južnem Poljskem so se razvili začetni boji proti ruskim bojnim silam, ki se držijo izhodnega brega reke Nida.

V Galiciji se veliki boji še nadaljujejo. — Rusi so dobili ojačenja in so pričeli s protiofenzivo. Avstriji pa so te napade povsod odbili. Ob spod-

njem toku reke Dunajec in na črti Tarnov — Tu-hov so odnesli Rusi krvave glave iz borbe. Tudi na črti Tu-hov — Krosno (severozahodna stran) so številni in silni ruski napadi na naše postojanke bili vsled ognja naše infanterije in artilerije odbiti.

Boji ob prelazih Lupkov in Uszok se nadaljujejo. Število ujetnikov iz zadnjih bojev znaša zopet več tisoč. Da si zavarujejo progo, po kateri pošiljajo vojne potrebščine za armado, ki je prodira čez prelaz Lupkov in mesto Lisko, so Rusi svoje kolone, ki na južno-zahodni strani Przemysla ustavljajo izpade trdnjavske posadke iz Przemysla, močno ojačili. V trdnjavskem okrožju je pri tem prišlo večkrat do spopadov, v katerih so imeli Rusi velike izgube. Da so se Rusi zopet z vso silo vrgli na našo bojno črto v Galiciji, se razlaga iz tega, ker je bilo rusko južno krilo v resni nevarnosti vsled naše zmagovite ofenzive v zahodni Galiciji. S tem, da so bili Rusi poraženi ob reki Dunajec, je nadaljno defenzivno bojevanje Rusov ob tej reki padlo v vodo.

Rusi izpraznjujejo mesto Rzeszow?

Krakov, dne 21. decembra.

List „Nova Reforma“ poroča, da so železniški uradniki iz Tarnova in bližnjih postaj dobili povelje, da se vrnejo na svoja mesta. Enaka povelja so dobili tudi uradniki galiških okrajnih glavarstev Brzesko, Tarnov, Dabrova itd. Avstrijske kavalerijske čete, ki so prodrle do mesta Dembica, ki leži izhodno od Tarnova (severozahodno od Przemysla) so prinesle poročilo, da so Rusi mesto že izpraznili. Po došli poročilih izpraznjujejo Rusi tudi važno gališko mesto Rzeszow, ki leži severozahodno od Przemysla na železniški progi Krakov-Przemysl.

Rusi pred koncem zime ne bodo prodirali?

Pariz, 22. decembra.

V Parizu se splošno priznava, da se pred koncem zime ne more pričakovati nove ofenzive Rusov. Kako presoja francoski narod sedanj položaj, je najbolj razvidno iz pisave pariškega lista „Petit Parisien“: Prodiranje Rusov je trenutno ustavljeno, kar pa ne upliva prav nič na celotni položaj na bojišču. Ravnanje se moramo po načelu: Vsak za sebe, Bog pa za nas vse! Entre nous se je pa drugače čitalo in sicer se je reklo: Rusi za nas vse!

Kdo je zakrivil zadnji poraz Rusov?

Dunaj, dne 21. decembra.

Ruski list „Nowoje Wremja“ piše: Uspeh (vojnih podvzetij) na Rusko-Poljskem kaže, da so se Nemci odločili, uresničiti željo carja Viljema in zabraniti prodiranje Rusov, čeprav bi jih stalo tudi največjih žrtev. List naglašja, da je težkoče, na katere so zadele ruske čete na Rusko-Poljskem in v Galiciji, po največ zakrivilo zadržanje poljskega prebivalstva. V zadnjem času se je prigodilo med Poljaki prav mnogo slučajev izdajalstva. Izid velike bitke na Rusko-Poljskem in v Galiciji, katero so ruski listi še v zadnjem času označevali kot odločilnega pomena, je napravil v Rusiji globok utis. Vest, da so Rusi morali zapustiti Lodz, kar se je uradno utemeljevalo s tem, da nima Lodz nobene zaloge živeža, je splošno poparila. Pripovedovanja ranjencev se glase ravno nasprotno, kar trdijo uradna poročila: Da zabranijo razširjanje vznemirljivih vesti, so bile oblasti primorane, prepovedati obiskovanje ranjencev po bolnišnicah brez nadzorstva ruskih častnikov. Omejila so se tudi sprehajanja ranjencev po mestnih ulicah. List „Nowoje Wremja“ objavlja pismo ruskih mater, v katerem se četa sledeče: Naši sinovi so šli ali prostovoljno, ali pa poklicani, v vojsko. Poslale smo jim pravočasno toplo obleko, toda osupnjene smo, ko slišimo, da je niso prejeli, čeprav bi jo krvavo rabili. Sedaj se pa polnijo bolnišnice z ozeblimi vojaki. Kam naj to dovede?

Rusi postajajo nezadovoljni.

Ruski, kakor tudi listi nepristranskih držav, opisujejo preobrat mnenja, ki je nastalo po zadnjih ruskih porazih ne samo med ruskim ljudstvom, ampak tudi v višjih ruskih krogih, da, celo na carskem dvoru. Povsod se opaža velika nezadovoljnost in mržnja do vojske, po mnogih krajih ljudske množice glasno kličejo: Končajte vojsko! Napravite mir!

Italijanski list „Giornale d'Italia“ poroča iz Petrograda, da se je celo na carskem dvoru pojavila močna struja, ki želi, da se kmalu sklene mir. Tej struji stoji na čelu carica in grof Witte, bivši zunanji minister. Na čelu struji, katera hoče, da se vojska neizprosno nadaljuje, pa stoji veliki knez Nikolajevič, vrhovni ruski vojskovodja. Ta struja zastopa mnenje, da prej ne sme biti konec vojske, dokler Rusija ne doseže nad Nemčijo odločilne zmage. Ruski vodilni krogi so tudi zelo potrjeni, ker se Francozi in Angleži skrivajo pred Nemci v okopih in si ne upajo v resnici napadalno nastopiti.

V Petrogradu se opaža med meščanstvom velika potrlost. Novejša poročila z bojišča, ki pravijo, da je ruska armada izgubila svojo odporno silo, so naravnost uničujoče uplivala na rusko mnenje. Raznašajo se celo govorice, da je cela ruska bojna črta poražena, da bodo morali Rusi kmalu tudi Varšavo izprazniti. Najhuje pa je to, da hočejo uradna poročila ru-

ske poraze zamolčati. Ko se je car pred nekaj dnevi vrnil v Moskvo, je bil silno hladno sprejet. Največja nezadovoljnost pa vlada v ruski konservativni stranki. Konservativci se bojijo, da se bo radi vojske vse ljudstvo zastropilo s prekucuškim duhom. Vojni neuspehi, prekucuški agitatorji med vojaštvom, kopljejo po mnenju konservativcev Rusiji — grob. Ruska vlada silovito zatira iste, ki bi le količjak resnice pisali o pravem položaju na bojišču. Najodličnejši ruski in francoski listi so dan za dnevom zaplenjeni. Nek ruski list pravi, da bo ruska armada v sedanjih vojski dosegla isti uspeh, kakor v vojski z Japonci.

Rusija vpoklicala že vse sposobne moške.

Budimpešta, dne 21. decembra.

Z bojišča v Karpatih se poroča: Na dvorišču nekega našega divizijskega poveljstva je bilo zastišanih 240 ruskih ujetnikov, katere so naše čete privedle iz karpatskega sela Mezölaborc. Med ujetniki sta bila 2 18letna mladeniča, vsi drugi so bili moške v starosti 42 let. Ruski stotnik je na vprašanje avstrijskih častnikov odgovoril: „Rusija je že vpoklicala pod orožje vse svoje moške, ki so bili sposobni za orožje. Dogodki na Rusko-Poljskem, kakor tudi prodiranje avstrijskih čet v Zahodni Galiciji, je vse načrte ruskega generalnega štaba preprečilo. Pri nas na Ruskem hrepeni vse ljudstvo po miru in zahteva konec vojske, kajti naše izgube na mrtvih in ranjenih so naravnost grozne. Poslalo se nas je od Przemysla v Karpate. Naša četa se sicer bojev pri Przemyslu ni udeležila, vendar nam je dobro znano, da že več tednov naši topovi pred Przemyslom molčijo. Naše čete so utaborjene tako daleč pred trdnjavo, da jih težki trdnjavski topovi nikakor ne morejo doseči. Prvi neuspeh pred Przemyslom je napravil na ruske čete zelo neugoden in razburljiv utis.“

Vlak s strelivom zletel v zrak.

Budimpešta, dne 21. decembra.

List „Pesti Naplo“ poroča, da je velik ruski vlak, obložen s strelivom, katerega je rusko armadno poveljstvo poslalo iz Lvova svojim četam na Karpatih, na progi zletel v zrak. Vsled nagle vožnje se je vnelo strelivo. Vseh 42 voz, ki so bili izredno težko obloženi z raznovrstnim strelivom, je uničenih. Proga je na daljavo 1 km skoro popolnoma razdejana.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 23. decembra.

Rusi in Francozi zadnji čas nprestano pošiljajo Srbom pomoč. Kolikor je spoznati iz poročil, ne obstoji ta pomoč v moštvu, ampak v strelivu in živežu. Zanimivo je poročilo, ki nam pravi, da nosi mnogo srbskih ujetnikov, ki so nam padli v zadnjih bojih v roke, grške uniforme. Brez komentarja se nam je podalo uradnim potom obvestilo, da je avstro-ogrška vlada opustila pošto v Solunu. Solun je grška posest.

Novo razvrščenje avstrijskih čet je že gotovo, ali vsaj bo kmalu gotovo. Vojno poveljstvo seveda iz samoumevnih razlogov molči o tem. Iz različnih neuradnih poročil je posneti, da se naše čete niso umaknile čez Drino, ampak da še stojijo na srbskih tleh. Le Belgrad smo izpraznili.

Francoski častniki v srbski armadi.

Pariz, 20. decembra.

Šele sedaj se je izvedelo, da že od pričetka vojne poveljujejo velikemu delu srbskih čet francoski častniki. Levo srbsko krilo, ki je sedaj zasedlo Belgrad, stoji pod vrhovnim poveljem francoskega generala Picota. Njegovi podpoveljniki so francoski polkovniki Dumain, Renault in Eckemann. Istočako je prevzelo francosko vojaško odposlanstvo, broječe 16 častnikov, važna dela v srbskem generalnem štabu.

Novi ruski poslanik na Srbskem.

Niš, 20. decembra.

Srbski časopisni urad poroča: Novi ruski poslanik princ Trubeckoy je danes v Kragujevcu izročil prestolonasledniku-vladarju Aleksandru v navzočnosti ministrskega predsednika Pašića svojo povelilno listino.

Srbski poslanik Spalajković odstavljen.

Sofija, 21. decembra.

Srbski poslanik v Petrogradu, Spalajković, je bil odstavljen od svoje službe. Srbska vlada mu očita, da je kriv, ker se je rusko javno mnenje sedaj obrnilo zoper Srbijo.

V Srbiji ni ruskih čet.

Bolgarski vladi se je od ruske strani poročalo, da v Srbiji ni ruskih čet. V Nišu so videli le tiste ruske vojake, ki so spremljali po Donavi utihotapljeno strelivo. Vodstvo srbske armade je odposlalo v Arangjelovac makedonske in posadke ob bolgarski meji.

Most čez reko Vardar popravljen.

Most čez reko Vardar, ki so ga razstrelili četaši, je zopet popravljen. Železniška zveza med Srbijo in Grško je obnovljena.

Brzajavna zveza med Cetinjem in Londonom.

„Resto del Carlino“ poroča, da so vsi francoski častniki zapustili Črno Goro. Na stroške Francije in Anglije so zgradili na Cetinju ogromno brezžično postajo, ki je v neprestani zvezi z Eifflovim stolpom v Parizu in z Londonom. Francozi in Angleži vozijo neprestano v Črno Goro živila, strelivo in artilerijo.

Srbofilizem v rumunski zbornici.

Iz Bukarešta poroča „Tagespost“: Antisemitski poslanec Cusa je zahteval v zbornici, da izjavi predsedništvo Srbiji svoje simpatije. Predsednik je ta predlog a limine odklonil, ker se protivi nepristranosti Rumunije.

Srbi napadli bolgarske obmejne straže.

Sofija, dne 18. decembra.

Bolgarski brzajavni dopisovalni urad poroča: Predvčerajšnjim (sredo, 16. decembra) proti 4. uri popoldne je skušalo krdele macedonskih bolgarskih beguncev, katero je sestalo iz 118 mož, žen in otrok iz okraja Stiplje, pri Strumici prekoračiti novo srbsko mejo in uteči na bolgarsko ozemlje ter priti tam pod bolgarsko varstvo. Srbske obmejne straže, ki so bile po številnih komitatih pomnožene, niso streljale samo na begunce, ki so padli v srbsko paš, ampak so tudi streljale na bolgarske obmejne straže. — Srbi so po divje kričali na bolgarske obmejne straže in so jih grdo žalili. Bolgarski vojaki so zavzeli nove postojanke in so o dogodku poročali bolgarskim oblastim. Bolgari dolgo časa niso odgovorili na neprestano streljanje Srbov proti bolgarskim obmejnim stražam, kolibam in hribovskim kočicam, ki stojijo natrese ob meji. Prebivalci teh kočic in utic so zbežali. Na obeh straneh je bilo precej žrtev. Beguncem se je večinoma posrečilo, zbežati na bolgarsko stran. Le nekateri so padli med bojem.

Bolgarska vlada je storila takoj potrebne korake in je opozorila srbsko vlado, kako težka odgovornost jo čaka, ako pripusti, da smejo srbske obmejne straže zahrbtno streljati na srbskem ozemlju ne samo na nesrečne begunce, ampak tudi na bolgarske straže, katere so že večkrat pokazale svojo hladnokrvnost in potrpežljivost, ko so srbske komitaške čete napadale ljudi in otroke, kateri so bili brez obrambe.

Velika razburjenost se je lotila bolgarskega obmejnega prebivalstva, ko se je raznesla vest, da so srbske roparske čete, katere bi rade igrale ulogo obmejnih straž, napadle brez povoda uboge bežeče Bolgare in mirne bolgarske obmejne straže. Bolgari upajo, da bo srbska vlada v teh resnih časih vse potrebno ukrenila, da se enaki slučajji posebno sedaj, ko velike množice macedonskih Bolgarov bežijo čez mejo, ne bodo več ponavljali.

Rumunci, Bolgari in Grki se posvetujejo.

Dunaj, dne 21. decembra.

Neuradno se poroča iz Bukarešta, da je rumunski minister Take Jonescu odpotoval v neki važni zadevi kot odposlanec rumunske vlade v Sofijo in Atene. Na svojem povratku se bo rumunski državnik oglasil tudi v Nišu.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 23. decembra.

Že približno eden teden razvijajo Francozi in Angleži na celi bojni črti, osobito v Flandriji in v Severni Franciji zelo živahno gibanje. Poprej so bili na celi bojni črti v defenzivi, a sedaj so pričeli z ofenzivo. Napadli so nemške postojanke pri mestih: Nieuport, La Basse, Bethune, v Argonih in še celo v okolici Verduna, toda povsod brezuspešno. Očividno so računali Francozi in Angleži z dejstvom, da je morala Nemčija odpoklicati z zahodnega bojišča velik del svojih čet na rusko bojišče, nasprotno je pa vrgla Anglija v Flandrijo dne 20. decembra 80.000 mož svezih čet, nadaljnih 40.000 mož pa ima za izkrcanje v Severni Franciji pripravljenih. Ker je tudi francoska vlada sklicala zbornico na kratko zasedanje v Pariz, bi bilo francoskim poslancem in precej potrditi francoski javnosti zelo ustreženo, če bi se moglo poročati v zbornici o uspehih Francozov na bojišču. Ti in še drugi važni razlogi so dali francoskemu vrhovnemu poveljniku Joffreju povod, da je z o-klicem na armado z dne 17. decembra napovedal — splošno ofenzivo na celi bojni črti.

Uradno nemško poročilo.

Berolin, dne 21. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 21. decembra predpoldne poroča:

Napadi Francozov pri Nieuportu so bili tudi včeraj odbiti.

Med Richebourg-om, L'Avouem in zalivom d'Aize a la Basse so napadle nemške čete postojanke Angležev in Indijcev. Naskočile so sovražne strelske järke in zapodile sovražnika, ki je imel težke izgube, iz njegovih postojank. Nemške čete so zaplenile 1 top, 5 strojnih pušk, 2 metalca min ter u-

jele 270 Angležev in Indijcev, med temi 10 častnikov. Strelski jarek, katerega so pri Notre-Dame de Lorette dne 18. decembra Nemci izgubili, so ga nemške čete zopet zavzele.

V kraju Souain-Massiges, severno-izhodno od Chalous-a, so napravili Francozi včeraj hud napad in so na nekem mestu prodrli celo do nemškega prednjega jarka. Ogenj nemških čet je pa uničil vse sovražne napade. Nemške čete so ujele 4 častnike in 310 mož. Veliko število padlih Francozov leži pred nemškimi postojankami.

V gorovju Argonnen so nemške čete zavzele važno gorsko višino pri Lefour de Paris-u, zaplenile 3 strojne puške, 1 revolver-top in ujele 250 Francozov. Zelo srđiti napadi Francozov v severno-zahodno od Verduna so se popolnoma izjalovili.

Živahno gibanje Francozov na celi bojni črti se razlaga iz sledečega armadnega povelja francoskega vrhovnega poveljnika Joffre-a z dne 17. decembra 1914, katero so našli Nemci v žepu padlega francoskega častnika:

„Armadno povelje z dne 17. decembra 1914: Ne-prestani in srđiti nemški napadi, ki že trajajo 3 mesece, niso mogli prodreti naše bojne črte. Povsod smo se jim zmagonosno ustavili. Prišel je trenutek, da izkoristimo slabost, katero nam nudijo Nemci, ko smo se ojačili glede števila čet in vojnega gradiva. Prišla je ura za napad. Ko smo nemške čete zadrževali, se gre za to, da jih zlomimo in končno očistimo našo deželo vsiljivcev. Vojaki! Bolj kakor kdaj poprej, računaj sedaj Francija na vašo hrabrost, na vašo vstrajnost in na vašo voljo, da za vsako ceno zmagamo. — Zmagali ste že ob reki Marne, ob reki Yser, v Lotaringiji in v Vogezi; vi boste znali zmagati do končnega zmagooslavja.“

(Tako se tolažijo in navdušujejo Francozi.)

V Izhodni in zahodni Prusiji je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem se nadaljuje uspešni napad na postojanke, v katerih so se Rusi ustavili.

Berolin, dne 22. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 22. decembra poroča:

Pri Nieuportu in v kraju Yperna je vladal v obče mir.

Da bi si združene angleške in francoske čete postojanke pri Festubertu in Givenchy-u, katere so dne 20. decembra izgubile, si priborile zopet nazaj, so napravile danes in včeraj zvečer obupne sunke, ki se bili odbiti.

V kraju Richebourg se jim je posrečilo zopet zavzeti svoje stare postojanke.

Včerajšnji napadi Francozov v kraju Alberta, severno-izhodno od mesta Compiègne, pri mestih Souain in Perthes so bili odbiti, pri čemur so imeli Francozi težke izgube.

Na zahodnem delu gorovja Argonnen so nemške čete zavzele nekaj francoskih strelskih jarkov. Izhodno od gorovja Argonnen, severno-zahodno in severno od Verduna so bili vsi francoski napadi odbiti, Francozi so imeli deloma zelo težke izgube.

Na izhodnem bojišču je položaj v Izhodni in Zahodni Prusiji neizpremenjen.

Na Poljskem se nahajajo nemške čete v vročih bojih v ozemlju rek Bzura in Ravka. Na mnogih mestih je že izvojevan prehod čez to ozemlje. Na desnem bregu reke Pilice traja borba dalje.

Žal, da smo še-le po objavljenju dognali, da je armadno povelje francoskega vrhovnega poveljnika Joffre-ja z dne 17. decembra 1914 imelo še ta-le dostavek: „Povelje se mora danes zvečer naznaniti vsem četam in preprečiti, da ne pride v časopisje.“

V Flandriji boji na življenje in smrt.

Berolin, dne 21. decembra.

Londonski listi pišejo, da so boji v Severni Flandriji postali zadnji čas še bolj srđiti, kot so bili dosedaj. Krvava borba se vrši za vsako ped zemlje. Vojna sreča se dan za dnevom menjava. Napadi, juriši in protinapadi so postali že vsakdanja stvar. Enkrat se posreči, da Francozi, Angleži in Belgijci zavzamejo nemške okope, nato jih pa nemški topovi zopet preženejo. Ta krvava, neizprosna borba za življenje in smrt se bo še gotovo nekaj dni nadaljevala.

Boji na čolnih in splavih v Flandriji.

Berolin, dne 21. decembra.

Berolinskemu listu „Voss'sche Zeitung“ se poroča iz Amsterdam: Angleško-belgijsko-francoske čete se bojujejo ob reki Yser na čolnih in splavih, pred vsem pa na suhih jezovih pri mestu Lombartzyde, kjer vihrajo najhujši boji. Boji se vrše tudi v okolici krajev Keyem in Eesen, da bi se Nemce prisililo, zapustiti Dixmuiden.

Angleško poročilo o prodiranju pri mestu Midelkerke je zopet krivo, tudi se dvomi, če so zavezniške (angleško-belgijsko-francoske) čete že zavzele mesto Rousselaere.

Angleži obstreljujejo belgijska obrežna mesta.

Bruselj, dne 21. decembra.

Nizozemski listi so poročali v zadnjem času o obstreljevanju angleške morske obali in so očitali Nemcem, da Nemčija ne rešpektira odprtih mest. Temu nasproti bodi pribito, da obstreljuje angleško brodovje že več tednov belgijsko obal in obrežna mesta, kar bje v obraz mednarodnemu pravu. (Obstreljevanje

belgijske morske obali je že povzročilo mnogo škode. Tako n. pr. je obrežno mesto Westende, ki je važno pomorsko kopališče, deloma porušeno in tudi drugi kraji so vsled obstreljevanja mnogo trpeli.

Nemške bombe na mesto Dover.

Kolin, dne 22. decembra.

Poročevalec kolinskega lista „Kölnische Volkszeitung“ poroča: Mornariški zrakoplovec nadporočnik Prondzynski se je predpoldne iz nekega belgijskega obrežnega mesta vzdignil v zrak z namenom, da napravi na zrakoplovu polet proti Angleškemu mestu Dover. Zrakoplovec je tudi dospel nad mesto Dover, na katero je vrigel več bomb. V eni uri se je zopet vrnil.

Angleškim rekrutom se ne godi slabo.

London, dne 22. decembra.

Listi poročajo, da bi bila Anglija, ker so napadle njeno obrežje nemške vojne ladje, izvršila živahnije nabiranje vojaških novincev, če bi ne bili tako blizu božični prazniki. Zaradi praznikov je angleška vlada uradno razglasila, da bodo dobili vsi rekruti, ki se oglašijo za vojaško službo, od sobote, dne 19. decembra naprej, takoj dopust čez božične praznike in da bodo dobili tudi predplačilo na plačo za božične praznike.

Življenje v obleganih francoskih mestih.

Pariz, dne 22. decembra.

O življenju v mestih Nancy, Toul in Verdun, ki so od zunanjega sveta popolnoma odrezana, poroča list „Temps“: Vse gostilne morajo biti ob 6. uri zvečer zaprte. Telefona se stranke ne smejo posluževati. Iz oken se ne sme videti nobena luč. Po cestah in ulicah ne smejo voziti avtomobili. Edina sprememba za prebivalce v tej grozni enoličnosti so nemški zrakoplovi, ki se prikažejo skoro vsak dan nad obleganimi mesti in na katere se prične takoj grozno streljanje iz topov in pušk.

Mržnja do Angležev med Francozi.

Berolin, dne 21. decembra.

Berolinskemu listu „Deutsche Tageszeitung“ se poroča iz Geneve:

Pariški poročevalec lista „Gazette Lausanne“ poroča, da je zavladalo med Anglijo in Francijo nesoglasje. Povsod na ulicah, v kavarnah in gostilnah godrnja ljudstvo in se huduje nad Angleži. Angleška armada ni dosedaj odgovarjala angleški politiki. Dosedanja pomoč Anglije je bila neznatna in Anglija se sedaj oborožuje veliko prepočasi, da, ona hoče nalašč zavleči vojno v njeno lastno korist. Ta hladnokrvnost ni sedaj na mestu, ko se že nahaja šesti del Francije pod tujim jarmom. Tako ne more iti naprej. Vlada nikakor ne obvladuje francosko javno mnenje. Za slučaj, če je ljudstvo prepričano, da sedi Anglija iz sebičnih ozirov na svojih raznih varnih otokih, namesto, da bi nudila popolno pomoč Franciji, bo francoski narod sklenil poseben mir z Nemčijo.

Na dopisnici, ki jo je pisal neki berolinski nadučitelj iz mesta Ypern berolinskemu listu „Vossische Zeitung“, se nahajajo sledeči značilni stavki: „Vreme je grozno. Ležimo v strelskih jarkih v vodi. Protin nas je že začel mučiti. Prihodnje leto se bom pač moral podati v toplice v Wiesbaden. Kljub temu je razpoloženje dobro. Kar cele čete Francozov s častniki vred prestopajo k nam in so polni sovraštva proti Angležem. Mislim, da bodo Francozi še enkrat našli prijatelji.“

Belgijci hudi na Angleže.

Berolin, dne 21. decembra.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Rondaala (Nizozemska): Belgijski begunci iz belgijskih obrežnih krajev, ki prihajajo v tukajšnje mesto, so polni srđi in ogorčenja nad Anglijo. V najhujšem ledenem mrazu so ti reveži zapustili vasi v bližini mesta Ostende. Mesto Westende je, kakor begunci pripovedujejo, vsled obstreljevanja močno trpelo. Odlični Belgijci pripovedujejo, da so dobili iz francoskega mesta Havre zagotovilo, da Francozi in Angleži ne bodo več obstreljevali belgijskega obrežja, ki je sedaj po Nemcih zasedeno. Kljub uradni obljubi so Angleži napad večkrat ponovili. Iz poročil došlih beguncev je posneti, da so imeli Belgijci, ki so v bojih pri mestih Lombardzyde in St. Georges stali pod francoskim poveljstvom, velike izgube. Pripoveduje se, da je belgijski kralj pred začetkom boja koračil ob bojni vrsti in navduševal vojake: „Z bajonetom si bomo skopali pot v domovino in ne bomo poprej mirovali, dokler se nam to ne posreči“. Izgube Francozov in Belgijcev pri naskoku na nekatere višine na izhodni strani Nieuporta se cenijo po poročilih nekaterih zanesljivih oseb na 9000 do 10 tisoč mož.

V Belgiji redne razmere.

Kolin, dne 22. decembra.

Bruselski list „Brüsseler Nachrichten“ poroča, da je nemška uprava upeljala v prvi polovici meseca decembra na 19 belgijskih železniških progah zopet redni promet.

Vojvoda Orleanski bi bil rad vojak.

Berolin, dne 22. decembra.

Pariški časniki priobčujejo pismo vojvode Filipa Orleanskega, ki je, kakor znano, kandidat za

francoski kraljevi prestol, katero je pisal ministrskemu predsedniku Vivianiju. Vojvoda piše, da je potem, ko je bila njegova prošnja za sprejem v francosko armado odbita, ubogal nasvet, ki mu ga je dal Viviani in je vložil prošnjo, da bi bil sprejet v eno zavezniških armad (angleško ali belgijsko). Vojvoda pa so povsod odklonili. Radi tega vojvoda opetovano prosi Vivianija, naj se ga vendar sprejme v francosko armado. Obenem pa ga pozivlja, naj Viviani v francoski zbornici vložijo primeren predlog, da se postava, ki izločuje kandidate za kraljevi prestol iz francoske armade, spremeni tako, da bo tudi njemu mogoče, se boriti v armadi za francosko domovino.

Angleški nadškof za hiter konec vojske.

Nadškof v Yorku je ob priliki, ko je pokopaval žrtve v Hartlepoolu, izrazil željo, naj bi Angleška in zavezniki napravili hiter konec vojske.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 23. decembra.

Tri reči so, ki so v sedanjih vojski, ki jo bijejo Turki z Rusi, Angleži in Francozi, posebno važne: Dardanele, Sueški prekop in sveta vojska.

Dokler se Turku ne olivzamejo Dardanele, se mu ne more priti do živega. Radi tega skušajo Angleži od Sredozemskega, Rusi pa od Črnega morja udreti v to važno morskno ožino. Zadnje dni so angleški podmorski čolni zopet udarli v Dardanele in odstranili nekaj min, nato pa zbežali. — Kakor pri tiskajo turški sovražniki na Dardanele, tako tudi Turki in uporni mohamedanski rodovi od vseh strani grozijo Angliji, da ji odyzamejo Sueški prekop. Dne 20. t. m. je začela glavna turška armada iz Damaška pod vodstvom Džemal-paše korakati proti Suesu. Ker pritiskajo tudi Senusi, Beduini in Arabci od vseh strani ob Sueški prekop, je pričakovati tam kmalu večjih bojov. Na izhodnem bregu so mohamedanci, na zahodnem pa Angleži močnejši.

„Sveti vojski“ se pridružujejo glasom turških poročil po vsej Aziji in Afriki novi rodovi. Puntji proti Francozom in Angležem so povsod, kjer se časti Mohamed, buknili na dan.

Na Kavkazu se ni zgodilo kaj posebno važnega.

Boji v Sudanu.

Carigrad, dne 19. decembra.

V Sudanu so se pričeli boji. Hakim Dartur-ja je z 80.000 možmi napadel Angleže. Vsa pokrajina El Kab pri Dongoli, ki je del angleško-egiptovskega Sudana, se je uprla. Beduini so ustavili vlak, ki je vozil angleške vojake proti Kartumu.

Turki pred Sueškim prekopom.

Milan, dne 18. decembra.

Rimski listi poročajo, da so pred Sueški prekop došle nove turške čete. Maloštevilna angleška posadka je izhodni breg prekopa izpraznila.

Turška zbornica čestita svoji armadi.

Carigrad, dne 19. decembra.

Na predlog nekaterih poslancev je sklenila turška zbornica, da se izreče vicegeneraliss'musu turške armade (Enver-paši) brzojavno zadoščenje za izkazano hrabrost turških čet, ki so jo pokazale v vseh dosedanjih bojih na suhem in na morju, kakor tudi upanje, da bo dosegla največjih uspehov.

Francija bo proglasila Tunis za svojo last.

Berolin, dne 21. decembra.

Iz Rima se poroča: List „Correspondenzia“ je izvedel iz dobro poučenega vira, da namerava Francija pokrajino Tunis v Afriki v najbližnjem času anektirati.

Na morju.

Francozi nezadovoljni s svojo mormarico.

Basel, dne 22. decembra.

Iz Pariza se poroča: V mornariškem odseku francoske poslanske zbornice se je francoski mornariški minister zelo trudil, da bi sumničenja in napade, ki so obrnjeni proti francoski vojni mornarici, zavrnil. Minister je izjavil, da so predbacivanja, kakor bi francoska vojna mornarica ne razvijala nobene delavnosti, ničeva in neopravičena. Minister je vskliknil: „Ali morda angleška mornarica kaj več stori!“ Obojno brodovje je obsojeno na nedelavnost, ker se sovražnik noče pokazati. Nemci in Avstrijci morajo prvi začeti streljati. Francoski podmorski čolni so ravno tako predrzni kakor nemški, vendar mora delavnost francoskih podmorskih čolnov ostati tajna in ljudstvo ne sme svojega brodovja soditi po dosedanjih uspehih. Če se vzame skupna slika položaja na morju, vidimo, da stoji morje pod nadzorstvom Francozov in njih prijateljev.

Obstreljevani mesti Hartlepool in Scarborough.

London, dne 18. decembra.

Londonški list „Times“ piše: V obstreljevanem mestu Hartlepoolu so dosedaj že našli 90 mrtvih oseb in ni izključeno, da se jih še nahaja večje število pod razvalinami, ki jih je povzročilo obstreljevanje iz nemških ladij. Število ranjenih oseb pa že znaša na stotine. Mnogo teh oseb je tako hudo ranjenih, da ni upanja, da bi okrevale. V bolnišnico so že dosedaj spravili 160 ranjenih oseb. Obstreljevanje je bilo veliko hujše, kakor se je iz početka mislilo. Dopisnik omenjenega lista izvaja nadalje, da je napravil pogled na razdejano mesto nanj tako grozen utis, kakoršnega si niti predstavljati ne bi bil mogel. Nemci so očividno namenoma vsakokrat spremenili smer topov, da bi le čim večje opustošenje povzročili v mestu. Granate iz topov nemških ladij so zadele angleške obrežne baterije in tudi vse hiše, ki se nahajajo v bližini obrežnih baterij, so izgubile strehe. Vseposod se vidijo tako grozna razdejavanja, kakor bi jih niti hud potres ne mogel povzročiti.

Štirje angleški parniki zleteli v zrak.

Uradno se poroča: Parnik „City“ je pripeljal v mesto Tyne (severno od Hartlepoola) 12 oseb, ki so se rešile pri potopu parnika „Elterwater“, kateri je včeraj zadel ob mino in zletel v zrak. Moštvo parnika „City“ pripoveduje, da sta poleg „Elterwatra“ zletela še dva druga parnika ob izhodno-angleškem obrežju v zrak. — Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča dne 18. decembra, da je dobil iz Montreala v Severni Ameriki brzojavno poročilo, da se je potopil ob severnem irskem obrežju velik angleški vladni parnik in sicer z moštvom vred. Parnik je zadel na angleško mino.

Angleži in Francozi zopet v Dardanelah.

Rim, dne 22. decembra.

List „Tribuna“ piše, da sta se dne 20. decembra zopet pojavila dva podmorska čolna pred vhomom v Dardanele in sta odstranila nekatere mine in nato nepoškodovana zopet odplula iz Dardanel. Domneva se, da so bili to francoski podmorski čolni. Pred vhomom v Dardanele krožijo francoske in angleške vojne ladje.

Dresden je -- ušla.

Iz Pariza poročajo: Mornariško ministrstvo razglasa, da je nemška križarka „Dresden“, ki se je udeležila bitke pri Falklandskih otokih dne 8. decembra, ušla. Posrečilo se ji je, skriti se v praznike v pristanišče Punta Arenas, kjer se je založila s premogom ter neopaženo odplula na visoko morje. (Punta Arenas je čilensko pristanišče v Tihem morju.)

Italija.

Vesti o mobilizaciji v Italiji se demantirajo.

„Agenzia Stephani“ javlja: Vest, ki jo je priobčil „Avanti“ in po njem tudi drugi listi, da pripravljajo Italija delno mobilizacijo svoje armade, baje za mesec januar, je napačna.

Italija potrebuje denarja.

Uradno se poroča: Danes je izšla odredba, po kateri se italijanska vlada pooblašča, da sme doma v Italiji najeti državnega posojila v znesku 1 milijarde lir. Obligacije ali državne zadolžnice tega posojila zapadejo, računši od dne 1. januarja 1915, v 25 letih. Čista obrestna mera za te zadolžnice je 4%, vrednost pa 97%.

Angleži streljali na italijanski parnik.

Rim, dne 22. decembra.

(Uradno.) List „Agenzia Stefani“ poroča iz Malt: Parnik „Letimbro“ italijanske paroplovne družbe „Sicilia“, je došel eno uro pozneje pred pristanišče v Malti, kakor se že navadno zapre vhod v pristanišče za trgovske ladje. Ko je dajal parnik znamenja, da želi vhod v pristanišče, je bil nenadoma zadet od šrapnela. Na poziv italijanskega konzula je poslal angleški-upravitelj na Malti takoj angleškega kapitana s posebno komisijo na italijansko ladjo, da cenijo storjeno škodo in preiščejo, koga zadene krivda, da se je streljalo na ladjo. Ko je komisija dokončala svoje delo, je parnik „Letimbro“ odplul proti mestu Syrakus v Siciliji.

Angleži spletkarijo proti Italiji.

Dunaj, dne 22. decembra.

Dopisnik lista „Neue Freie Presse“ brzojavlja iz Haaga: Ravnokar sem izvedel iz zanesljivega angleškega vira, da je britsko zunanje ministrstvo odpisalo svoje pooblaščenca turške narodnosti v Tripolis, da bi tam razvili in pospešili prekucniško gibanje. Naklep je jasen: Anglija bi rada, da bi med Italijo in Turčijo nastale napete razmere in prepiri. S tem hoče Anglija prisiliti Italijo, da opusti svojo nevtrali-teto.

Ultimatum Anglije Nizozemski?

Amsterdam, dne 21. decembra.

Neprestano se porajajo govorice, da namerava Anglija staviti nizozemski vladni ultimatum, s katerim hoče zahtevati prosto vožnjo v nizozemskem zalivu Šelde, da tako od morja sem napade in prežene Nemce iz Antwerpna. Nizozemska je odločena, angleški ultimatum zavrniti.

Esad-paša -- albanski knez?

Iz Rima poročajo: Listi javljajo, da so izklical v Albaniji Esad-paša za kneza. „Unione“ trdi, da se je postavil Esad-paša na čelo protisrbskemu gibanju.

Japonci kljubujejo.

Kodanj, dne 21. decembra.

List „Politiken“ poroča iz Tokia: V japonskem državnem zboru je podalo ministristvo izjavo, da se Japonska brez kompenzacij (zagotovljene odškodnine) ne bo udeležila vojske.

Kaznoterosti.

* **Kako skrbi sv. Oče za vojne ujetnike.** Iz Rima javlja „Agenzia Stefani“: Papež je naročil škofom, da določijo v svojih škofijah po enega ali več duhovnikov, kojih naloga naj bo, da pomagajo vojnim ujetnikom v duševnem in gmoitem oziru, osobito naj skrbijo, da čimprej na zanesljiv način obvestijo svoje ujetnikov o zdravstvenem stanju vojnih ujetnikov.

* **Kardinal Vaszary zbolel.** Kardinal-knez nadškof in primas ogrski, Kladij Vaszary, je smrtno nevarno zbolel. Zboleli kardinal je star 82 let.

* **Iz visokih krogov.** Brat nadvojvodinje Cite, princ Feliks parmski, in sin načelnika avstro-ogrskega generalnega štaba, baron Egon Conrad Hötzen-dorf, ki služita kot prostovoljca pri dragonskem polku štev. 15 v Dunajskem Novem Mestu, sta napravila dne 21. decembra z odliko skušnjo za kadete.

* **Državni poslancec dr. Ante Sesardić** iz Sinja kateremu je te dni umrl oče, leži kot rezervni poročnik bolan v vojaški bolnišnici v Zagrebu.

* **25 let poslanec.** V Zadru je pretekle dni staval 25letnico svojega delovanja kot državni poslanec profesor I. V. Perić, pravaški zastopnik okraja Imotski in član Hrvatsko-slovenskega kluba na Dunaju.

* **Deželni poslanec Rih. Klammer** je umrl dne 22. decembra v Gradcu, star 60 let. Pokojnik je bil na Slovenskem Stajerju dobro znana in vsled svoje konciliantnosti in prijaznosti priljubljena oseba. Posedoval je graščino Ebersfeld pri Ptujju. Veliko in z vne-mo se je trudil za povzdigo kmetijstva na Slovenskem Stajerju ter pri tem stal vedno nad strankami. Nekaj let je vodil tudi graško Zadržno Zvezo in pod njegovim vodstvom se je tudi vrlo skrbelo za prodajo slovenskoštajerskih vin. V narodnostne boje se ni mešal. Blagemu možu svetila večna luč!

* **V Ljubljani je umrl naš štajerski rojak** iz Ptuj-skega polja, odvetnik dr. Franc Munda, v 84. letu starosti.

* **Umrl je v Škofjiloki na Kranjskem g. Franc Sušnik**, posestnik in gostilničar, star 54 let. Rajni je bil brat ljubljanskega kanonika Ivana Sušnika in veleposelnika na Lanovžu pri Celju, g. Avgušтина Sušnika.

* **Odlični slovenski igravec**, Anton Verovšek, je v nedeljo, dne 20. decembra, v Ljubljani umrl, star še le 48 let.

* **Odlikovan nadučitelj.** Cesarski namesnik je podelil gospodu Gabrielu Jauniku, nadučitelju in organistu pri Gornji Sv. Kungoti, za njegovo 40letno zvesto službovanje častno kolajno.

* **Maks Harden.** Povodom zavzetja Lodza spominja krakowska „Nova Reforma“, da je Lodz rojstno mesto znanega žida, berolinskega publicista in izdajatelja „Die Zukunft“, Maks Hardena, ki se je v svojih mladih letih pisal za Šlajma Vitkoverja, se pozneje preselil v Nemčijo, spremenivši svoje ime v S. Witkowski, iz katerega je nastal sedanji Maks Harden.

* **Prenapet nemški profesor.** Upokojeni učiteljski profesor v Lipskem, Viljem Oswald, znani fanatični širitelj monizma, je pripovedoval švedskim vojnim dopisnikom o domnevanih političnih načrtih Nemčije. Pravil jim je o ustanovitvi srednjeevropske države, pod katero se bodo združile tudi severne države. Izrazil se je tudi na žaljiv način o okrepitvi verskega življenja v Nemčiji. Rektor in senat lipske univerze obžalujejo javno ta koraki profesorja Oswalda, ki je prizadel Nemčiji s svojim rastopom veli o škodo.

* **Nemški profesorji** — pozivljejo k štedljivosti! Schmoller, Wagner in več drugih odličnih profesorjev na polju narodnega gospodarstva, so izdali na prebivalstvo poziv, da ravna z gotovimi živili zelo varčno. Angleška vlada namerava izstradati nemški narod in ga na ta način prisiliti, da sklene sramoten mir. Da se prepreči ta načrt, mora ljudstvo od tega živeti, kar mu nudi nemško poljedelstvo. V oklicu se posebno naglašja, da se mora s pšenično moko, z mesom, s slanino in s surovim maslom zelo varčevati.

* **Srednješolska uniforma v Dalmaciji.** V Dalmaciji se je na vseh srednjih šolah uvedlo, da učenci nosijo kape enoiste oblike in barve z začetno črko vrste, v katero spada srednja šola. G = gimnazija, P = preparandija, R = realka.

* **V Solunu** je avstro-ogrski poštni urad ustavil svoje delovanje.

* **Učitelj umrl.** Vsled bolezni, ki si jo je nakopal na južnem bojišču, je umrl učitelj Ivan Ličar, doma iz Trbovelj, v 25. letu svoje starosti.

* **Č. g. Rajmund Bratanič**, vojni kurat, je od 21. novembra v ruskem ujetništvu. Svojemu župniku č. g. Fortunatu Končanu je pisal dopisnico naslednje vsebine: Od 21. novembra ob 2. ure popoldne naprej sem v ruskem ujetništvu in sem na potu v Rusijo. Zdrav sem. Upam, da se kljub temu še kedaj vidimo. Srčne pozdrave!

* **Mariborski bogoslovec Stanislav Jurko**, ki se ni odpovedal vojaški službi in je moral vsled tega v vojsko, je v 24 urah trikrat avanziral. Jurko se je pred nekaj tedni vrnil s severnega bojišča ranjen v

Maribor. Ko je ozdravil, je prejšnji teden bil od torka na sredo najprvo povišan za narednika, potem takoj za kadet-aspiranta in nazadnje za kadeta. Jurko je bil še povrh radi svojega hrabrega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z veliko srebrno hrabrostno kolajno. — Brat g. Jurkota, učitelj Jurko, je bil radi hrabrosti pred sovražnikom odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo. — Obema častitamo!

Namestnik načelnika generalnega štaba, Franc pl. Höfer, je povišan na feldmaršallajtnanta. Feldmaršallajtnant Höfer je, kakor znano, „najimennejši vojni korespondent“, kakor ga je imenoval neki dunajski list, on namreč izda vsakodnevno uradna poročila z našega severnega bojišča.

Pogreb ruskega častnika v Pragi. V Pragi je podlegel svojim ranam ujeti ruski poročnik Mihal Kokošin. Naša vojna uprava mu je preskrbela svečan pogreb. Krsto je dičil krasen palmov venec z belim trakom, katerega je daroval praški oficirski zbor. — Spreved se je vršil z vojaškimi častmi in za krsto so korakale številne častniške deputacije. Padlega ruskega poročnika so položili na praškem Olšanskem pokopališču v častno grobnico. Pogrebu je prisostvovalo tudi mnogo civilnega občinstva.

Najvišje cene za krompir. Vlada je izdala naredbu, ki določa najvišje cene za krompir. Za Štajersko, Kranjsko in Koroško je določena kot najvišja cena za krompir ene in tiste vrste, rumene, bele in roza-barve, ki se rabi za kuho, 10,50 za 100 kg. Za krompir različnih vrst, ki se rabi za živinsko klajo in za izdelovanje škroba in špirta, je pa določena kot najvišja cena 6,50 K za 100 kg. Te uradno določene najvišje cene veljajo le za krompir, ki se kupuje in prodaja v veliki množini. Politična deželna oblast pa ima pravico, da določi tudi za krompir, ki se prodaja na drobno, najvišje cene, če bi se izkazalo potrebno. Politična oblast je nadalje tudi upravičena, prisiliti lastnika, da proda od svoje zaloge za določene cene toliko krompirja, kolikor ga sam ne potrebuje za domačo rabo. Prestopki teh določb se kaznujejo z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Odredba je veljavna od dne 23. decembra.

Najvišje cene ovsu. C. kr. korespondenčni urad poroča, da se dne 25. m. uveljavi ministrska odredba, ki določa najvišje cene ovsu. V veliki trgovini se ne smejo prekoračiti sledeče najvišje cene: Nižje in Zgornje Avstrijsko 25 kron, Solnograško 25 kron 50 vin., Štajersko, Koroško, Kranjsko, Goriško, Trst in Istra 26 K 50 vin., Tirolsko, izvenzemski deželne doklade na žito in Predarlško 27 K 50 vin., Češko 23 K 50 vin., Moravsko in Slezija 24 K, Dalmacija 27 K.

Alkohol ni za ranjence. Po poročilih polkovnika v p., Sphora v Gießen, je bil l. 1870-71 najbolje urejen vojni lazaret za hudo ranjene v gradu Engers. Prvi zdravnik je bil nemški Amerikanec, ki je pri svojem poslu uporabljal izkušnje, ki si jih je pridobil v ameriškani meščanski vojni. Ranjence so vsak dan po celem životu umili, imeli so vedno svež zrak, dobivali pa niso ne alkoholnih pijač ne tobaka. Od 1050 ranjencev jih je umrlo tam le 4, vsi drugi so ozdraveli. Noben drug nemški lazaret ni imel tako dobrega uspeha.

* **Archiv für slavische Philologie**, znano znanstveno glasilo učenih slavistov je pruska vlada zatrla.

Ptuj. Na ranah, dobljenih na južnem bojišču, je umrl stotnik pri varaždinskem pešpolku št. 16, g. Franc Sarnitz. Pogreb junaškega častnika se vrši danes v Ptuj.

* **Za vojaško božičnico** je še odbor v Mariboru (Koroška cesta št. 5) dobil od: č. g. Jakoba Kitaka, župnika v Smartnem ob Dreti, 50 K; od g. B. Sernec, c. kr. mornaška učiteljica, Kamnica, cigarete.

Franc Polanšek, kmet, Luče, 17 K 30 v; občina Sv. Mohor po županu Debelaku 6 K 26 v; Mohorjani Jarenina 41 K 32 v; č. g. Kaplan Vogrinec, Braslovče, 83 kg sadja; po kreditni zadrugi izkazanih 50 K je daroval g. Zdravec v Središču.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 24. dec.

Nadvojvoda Evgen vrhovni poveljnik južne armade.

Dunaj, 23. decembra.

Uradno se razglša:

Ko so se naše čete v Srbiji po svojih prejšnjih zmagah umaknile, so se raznesle razne popolnoma neosnovane govorice. Na Najvišje povelje je bila zapupna vojaška oseba poslana na lice mesta in je natančno dognala vzroke našega umikanja. V pojasnilo naj služijo podatki, ki so se dobili pri tem raziskovanju: Vrhovno vodstvo naše armade proti Srbom je smatralo kot glavni cilj našega vojskovanja, da se sovražnika popolnoma porazi; pri tem pa se vrhovno vodstvo ni oziralo na razne nepremagljive težkoče, na katere je trčila naša armada. Radi slabega vremena so bila pota po težavnem srbskem ozemlju že v tako žalostnem položaju, da je bilo nemogoče za armado pošiljati živila in strehe. Ker je istočasno še dobil sovražnik novih ojačenj ter je začel napadati, je morala naša ofenziva prenehati. Edino pametno je bilo, da se je naša armada v takih razmerah izognila odločilni bitki. Naše čete, ki so udrle v Srbijo, so se radi neugodnih razmer sicer umaknile, a poražene niso bile. Avstrijska armada je hrabrega duha in z zaupanjem na zmago pričakuje novih bojev. Kdor

je vdel vrle naše čete, po obžalovanja vrednem umikanju, ta ve ceni njih vrednost. Občutne izgube pri umikanju in sicer na moštvu in vojnem gradivu, so bile neizogibne. Že več dni stojijo naše čete, prepojene z najboljšim duhom, v dobrih postojankah. Preskrbljene so z vsem potrebnim in le čakajo trenutka, ko bo treba udariti. Do sedaj je na mejah prišlo le do malenkostnih prask med sovražnimi patruljami.

Dosedanji vrhovni poveljnik naše južne armade, general Potiorek, je bil na lastno prošnjo iz zaravstvenih ozirov od cesarja odstavljen od poveljstva. Na njegovo mesto je imenovan general kavalerije, nadvojvoda Evgen. Vest, da je nadvojvoda prevzel vodstvo naše južne armade, pri kateri uživa veliko zaupanje in splošno spoštovanje, bo sprejeta v armadi gotovo z velikim veseljem.

Avstrija bo zopet prodirala v Srbijo.

Sofijska lista „Utro“ in „Dnevnik“ pišeta, da pripravljata Avstrija novo ofenzivo proti Srbiji, ki bo zapечатila usodo Srbije. List „Dnevnik“ piše dalje, da je imel avstro-ogrski poslanik v Sofiji dve uri trajajoče posvetovanje z bolgarskim ministrskim predsednikom Radoslavovom v navzočnosti načelnika kraljeve kabinete pisarne.

Na celi črti nova bitka.

Dunaj, 23. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

Naši boji v Karpatih se ugodno razvijajo. V ozemlju reke Latorce (na izhodni strani Laborce) so Rusi poskusili napasti naše postojanke pri Woloscu, a so bili odbiti.

V gornji dolini reke Ung so naši včeraj pri Fenyőgy ujeti 300 Rusov in prodrli dalje naprej. Tudi na severno-izhodni strani prelaza Lupkov v smeri proti gališkemu mestu Lisko smo pridobili več ozemlja.

Uradno poročilo ruskega generalnega štaba z dne 18. decembra trdi, da so nam Rusi na tej (karpatški) bojni črti ujeti 3000 mož ter uplenili tudi več topov in strojnih pušk. To poročilo je izmisljeno. Naša, tukaj se boreča armada, je imela na mrtvih, ranjenih in pogrešanih le 2 častnika in 305 mož. Niti eden top ali strojna puška ni prišlo v roke sovražniku.

Srditi boji pri mestih Krosno, Jaslo in Tuhov (v Galiciji) ter ob spodnjem Dunajecu se vedno nadaljujejo. Ob Dunajecu so Rusi tudi preteklo noč ponovili svoje brezuspešne napade. Rusi so imeli velike izgube.

Ob reki Nid se bitka razvija. Ob izlivu reke Nide v Vislo so naši razstrelili sovražni most čez Vislo. Južno od Tomašovega so Avstrijci odbili ponovni napad ruskih kavkaških čet. Boji naših zaveznikov v ozemlju reke Bzura in Ravke se nadaljujejo. Na celi bojni črti je torej nova bitka v polnem teku.

Ruski generali pred vojnim sodiščem.

Bukarešt, 22. decembra.

„Dimineața“ izve iz Petrograda, da bo razven Rennenkampa in njegovih tovarišev še osem drugih generalov postavljeno pred vojni sod radi porazov pri Lodzu in Piotrkovu.

Francoska admiralska ladja v Adriji zadeta od torpedov.

Francoski podmorski čoln se potopil.

Dunaj, 23. decembra.

Uradno se javlja:

Avstrijske obrežne baterije in ladje-stražnice so obstreljevale in potopile francoski podmorski čoln „Curie“, ki pa sam ni mogel izvršiti nobenega napada. Poveljnika, kakor tudi 26 mož posadke, so rešili in ujeli. Podpoveljnika, potopljenega, francoskega podmorskega čolna se pa pogreša.

Avstrijski podmorski čoln XII, kojemu poveljuje linijski poročnik Egon Lerch, je napadel dne 21. t. m. v morski ožini Otranto 16 velikih vojnih ladij broječe francosko vojno brodogradnjo, je oddal dva torpedna strela na francosko admiralsko vojno ladjo „Courbet“, katero je obkraj zadel. Vsled zmešnjave, ki je nastala v francoskem vojnem brodogradu, vsled nevarne bližine nekaterih francoskih ladij in vsled meglenega vremena se ni moglo z gotovostjo dognati, kaj se je pozneje zgodilo s francosko admiralsko vojno ladjo.

Kaj so nameravali Francozi v Adriji.

O francoskem napadu v Adriji se pripoveduje: Francoski podmorski čoln je sledil avstrijski jadernici. Tako je prišel, ne da bi začel na mine, ¼ ure daleč od Pole. Tukaj je zadel ob obrambno mrežo. Ko se je trudil, da se izmota iz mreže, so ga zapazili in začeli obstreljevati.

Francoski parlament.

Dne 22. decembra se je zbral francoski parlament k zborovanju. Krivo bi bilo, ako bi pričakovali od tega zasedanja posebnih presenečenj. Vse je vnaprej določeno in dogovorjeno. Predlogi se bodo sprejemali soglasno, saj so tudi socialisti vseh struj zastopani v ministristvu. In če bo stari Clemenceau, ki je v Marienbadu z Eduardom in Isvolskim ustvaril entento, v senatu kaj sitnaril, ker nima v vojski nič govoriti, potem je gotovo, da tega ne bomo izvedeli,

ali vsaj ne vsega izvedeli. Kar bo prišlo v javnost, bo preračunjeno za utis na nevtralne države.

Clemenceau proti francoskemu vojnemu ministru.

Iz Ženeve poročajo: V svojem listu nadaljuje Clemenceau svoj boj proti vojnemu ministru ter zlasti ostro kritizira zdravstveno in vojnopoštno službo, obleko in preživljanje. Dasiravno ta boj v drugih listih ne najde mnogo odmeva, se vendar boje, da se bo nadaljeval boji v senatu, kar bi utegnilo imeti opasne posledice.

Uradno nemško poročilo.

Berolin, 23. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 23. decembra predpoldne poroča:

Nemške čete so lahko odbile sovražne napade pri mestu Lombartzyde in južno od mesta Birschoth.

Pri Richebourg l'Avoue so vrgle včeraj nemške čete zopet sovražnika iz svojih postojank. Vključ obupnim protinapadom so Nemci obdržali in utrdili vse postojanke, katere so med Richebourgom in med zalivom d' Aire l' Bassee iztrgali Angležem iz rok. Od 20. decembra so nemške čete ujele 750 Angležev in nebelokožcev, zaplenili 5 strojnih pušk in 4 metale min. V kraju taborišča pri Chalonsu se je sovražnik živahno gibal.

Nemške čete so odbile napade sovražnikov ob severni strani Sillery-a, južno-izhodno od Reimsa in pri mestih Souain in Perthes. Izgube Francozov so bile deloma težke.

V Izhodni in Zahodni Prusiji je ostal položaj nespremenjen.

Boji v ozemlju rek Bzura in Ravke trajajo dalje.

Na desnem bregu reke Pilice je položaj še nespremenjen.

Na turških bojiščih.

Na Kavkazu je prišlo do ponočnega spopada med turškimi in ruskimi četami pri Arlu, ki leži 30 km izhodno od Köpriköja. Ruske čete so se spustile v beg, pustivši na bojnem polju veliko število mrtvih in ranjenih.

Turška armada, ki je namenjena za osvoboditve Egipta, je začela dne 21. decembra pod vrhovnim poveljstvom Džemal-paše korakati od Damaska proti Sueskemu prekopu. Spremlja ga Mehmed Senussi, brat šeiha (poglavarja) plemena Senusi.

Naročajte se na „Stražo.“ Agitirajte za nove naročnike!

»Straža« stane za celo leto 10 K. za pol leta

5 K. za četrt leta K 250 mesečno 1 K.

Prihoduja »st. vilka« »Straža« izide v torek.

Ranjeni in padli.

Pešpolk št. 87:

Ahac Alojzij r.; Ahlik Franc r.; Ambroz Ivan r.; Antoline Jožef r.; Apel Engelbert r.; Arlič Jožef r.; Arnsšek Martin r.; Auer Simon, iz Cirkovec pri Ptuj, mrtve; Babič Anton r.; Babič Jožef r.; Bač Rudolf r.; Bahč Alojzij r.; Bastl Ivan r.; M. Benda r.; Bezenšek Stefan, iz Konjice, mrtve; Bezjak Andrej r.; Bezjak Anton r.; Bidut Ivan r.; Blazina Alojz r.; Blaznik Ivan r.; Blodnik Anton, mrtve; Božak Martin, r.; Božič Vincenc, mrtve; Boznik Stefan r.; Bratuša Fran r.; Brelih Ivan, mrtve; J. Breznik, iz Brebrove, mrtve; Brišnik Valentin r.; Brodinšek M. r.; Brumen Vincenc r.; But Franc r.; Čajniko Franc r.; Čanč Martin r.; Čatarič Franc r.; Čencl Gašper r.; Čepin Pavel r.; Cizej Stefan r.; Čokl Matija r.; Cozza Ivan r.; Dernač Jožef r.; Dezekak Martin r.; Dobnik Henrik r.; Dolamič Alojzij r.; Dominko Avguštin r.; Drolenik Jakob r.; Eller Ivan r.; Enzi Ant., iz Sobote, mrtve; Ferik Ivan r.; Filipič Anton, mrtve; Flis reče Načaden Ivan r.; Fuks Franc r.; Fumiš Peter r.; Gauda A., mrtve; Gobec Jakob r.; Gobove Domnik r.; Gojznikar Stefan r.; Golob Martin r.; Gorogranc Jurij r.; Gračner Alojzij r.; Gregor Adolf r.; Gričnik Franc r.; Grill Jožef, mrtve; Grobelnik F. r.; Habjanič Ivan r.; Herle Ivan r.; Hiter Alojzij r.; Hladin V. r.; Horn Miroslav, mrtve; Hreljo Gregor r.; Hribček Matija, iz Dol, mrtve; Hribernik Franc r.; Hron Emanuel r.; Hudžar Ivan r.; Jagodič Ivan, iz Zusma, mrtve; Janežič Ivan r.; Janko Matija r.; Janžekovič Lovrenc, mrtve; Jezovšek Jakob r.; Jeza M. r.; Jezovšek Marko r.; Jošt Ivan r.; Jošt Mihael r.; Jugovac I. r.; Juhart Anton r.; Jurik Marij r.; Jurman Martin, mrtve; Jus Andrej (Jug?), r.; Kaiser Valentin r.; Kadenšek Anton r.; Kamenšek Anton r.; Kampuš Alojzij r.; Kešpet Franc r.; Kežman Franc r.; Klančnik Vinko r.; Klemenčič Franc r.; Kline Alojzij, iz Novcekerke, mrtve; Knez Franc r.; Knez Jožef r.; Koch Fr., mrtve; Kocijan Franc r.; Kočpar Andrej r.; Kodrič Jurij r.; I. Kolar r.; Kolarič Ivan r.; Kolenc Franc r.; Kolenc Ferdinand r.; Koletnik Viktor, mrtve; Kompan Mihael r.; Kompelšek Fran r.; Kopše Anton, mrtve; Korab Franc r.; Korat Anton r.; Korošec Alojzij r.; Korošec Vincenc r.; Koršek Tomaž, mrtve; Kos Alojzij r.; Kos Franc, mrtve; Kos Jurij r.; Kos Jožef r.; Kos Matija, mrtve; Kostanjevec Simon r.; Kovačič Franc r.; Kovačič Ivan r.; Kovačič Jožef r.; Kožar Franc r.; Krajnc Anton r.; Krajnc Franc r.; Krajnc Jurij r.; Krajnc Jožef r.; Krajšek Karl r.; Kralj Franc r.; Krašovec Franc r.; Krebs Ivan r.; Krell I. mrtve; Kristan Andrej r.; Kristofl Ivan, mrtve; Krizmančič A. r.; Krolič Franc, mrtve; Krolič Ivan r.; Kronovšek Franc, mrtve; Kroš Franc r.; Krulc Anton r.; Krusič Ignac r.; Kšela A. r.; Kuhar Franc r.; Kumer Josip r.; Kumer Luka r.; Kunej A. r.; Kunst Josip r.; Kurnik Franc r.; Kušner Josip r.; Lah Anton r.; Lajh Jakob r.; Lajh Josip r.; Lašič Matej, mrtve; Laurenčič Josip r.; Lenko Mihael r.; Lepičnik Valentin r.; Leskošek Anton, mrtve; Leskovar Blaž r.; Leskovšek Andrej, mrtve; Lesničar Maks r.; Lesnik Maks r.; Letonija Sebastian r.; Lipej A. r.; Lipevec Anton r.; Lipovšek Jakob r.; Lotičnik Martin r.

Veseli Božič in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem sv. čar in medičar

Franc Duchek

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

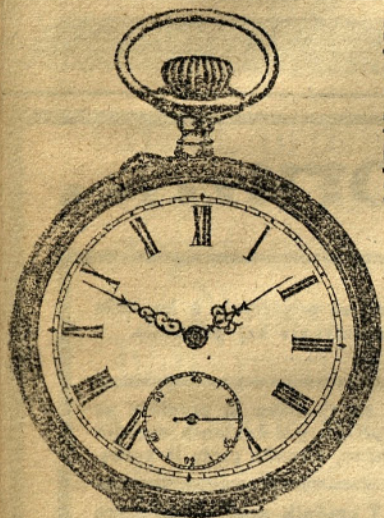
sprejema vloge na knji-
žice od vsakega in jih
obrestuje po

4¹/₂ 0/0

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice
in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskr-
buje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane
denarne posle po najkulantnejših pogojih.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!
Precizijske ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne
Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880. prodaja se vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1800

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrirani glasiki zastoj. Gramofoni od 20-200 K.

Niklasta remont-ura K 8 50
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 24—
Kuhinjska ura K 10—
Budilka, niklasta K 8—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—

Vedeta jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 28
Kupujem zlato in srebro.

25 kron na teden

lahko zaslužite po Vašem navadnem delu, brez denarja ali drugih izdatkov. Pišite takoj na trdke
Jožef Brež, Kardar-Rodica Celko.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki:
Celje, Narodni dom.
Franc Kolenc

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

A. Wesjak, Maribor
„Pri železnici“
Glavni trg, vogal Stolne ulice
Priporočam svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po izjemno nizkih cenah.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašina in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za vojaške dobrodelne namene.

Ta loterija v denariju vsebuje 21.146 dobitkov
v gotovini v skupnem znesku 625.900 kron.

Glavni dobitnik znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

28. jan. 1915.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Verdere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupe srečk brezplačno. — Srečke se dopolnjujejo poštne proste.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).

Obleke

iz modernega in najboljšega blaga
v vsaki velikosti izdeluje točno in
solidno po najnižjih cenah

Jakob Veziak

krojaški mojster

v Mariboru

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izdelanih oblek.

POZOR!

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič :: Maribor,

Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se poslijejo zastonj.

Pohištvo razpolaga na vse strani trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in največja razpisilnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinjska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovca lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijovega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Rami posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnika: Celje

Graška ulica števil. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudarskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in eljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Kupujem

seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Znano je, da se kupi

ampak tudi prav dobro:

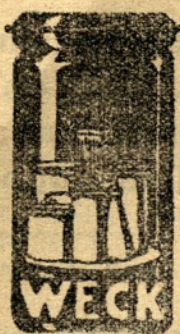
Sakone blago (štedi na meso in 4-ura.)
Nemudoma vaju za ženske in doblate.
Največje perilo blago za obleke in bluze.
Pristna bela in pisana za razpis in spodnje bluze.
Blago za postelje in rjuhe, brez žimo in matrace.
Sreče inget v juno vseh velikosti za meso in žemle.
Predpasnik vsakega živil, na prsi in iz drugega stila.
Zastoj največ robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri vsaki izbiri in pri vsaki ceni tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodni poudaritvi, kateri pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gosposka ul. D. (Herreng. D.)

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice imajo v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svečilkami, šipami itd.

Za božično in novoletno sezono

priporočamo trgovcem v nakup:

Božičnih okrasov, svilnatih papirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, kreppapir v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir — sveče za drevo, čarobne sveče.

Cvetje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobice za jaslice, — rutke.

Božične in novoletne dopisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek Celje

Graška ul. 7 Na debelo in drobno Rotovška ul. 2

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalsu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poročstvo po 5%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemni prazniki. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 1/2, do 6%, na vknjižbo in poročstvo po 6%, na menice po 6 1/2%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %
4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, s lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejemajo vse v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge kalendaje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke s natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne obitelske, ženske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račne, opomine, menice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računovske saljučke, društvene anake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in druga.

Za krmarje in prireditelje veselja: jedilnice, vabila na ples, ljudske veselice tozobe itd., plesne rede, vetopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne sode društev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

00000